

SPIEKERSKORNER

Lessenreeks rond 'Gender en werkaanbiedingen'

Deze lessenreeks maakt deel uit van het 'Project Anders Kiezen (PAK)' dat de bedoeling heeft om jongeren (vooral jongens) te laten kennismaken met beroepen in de zorgsector. PAK werd mede gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds 'Gelijke kansen voor mannen en vrouwen'. De lessenreeks kan geïntegreerd worden in de lessen rond studiebegeleiding.

Het volledige les-PAK-ket (lesmateriaal voor de drie graden van het secundair onderwijs, video 'Waar w8 je op?' en cd-rom) is gratis verkrijgbaar en kan afgehaald worden op de Dienst Beroepsopleiding (DBO), Departement Onderwijs, Koningsstraat 93, 1000 Brussel. Meer informatie op <www.ond.vlaanderen.be/dbo>.

Katrien De Vlaemynck

Info voor de leerkracht

DOELGROEP

leerlingen 3de graad secundair onderwijs

DOELSTELLINGEN

- de leerlingen worden zich bewust van genderdiscriminaties in werkaanbiedingen;
- de leerlingen kunnen werkaanbiedingen screenen op discriminerende elementen aan de hand van de wettekst.

AANSLUITING BIJ DE VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN

Gezondheidseducatie

- 11 de leerlingen herkennen bij zichzelf en anderen signalen van diverse vormen van partner- en sociale druk, fanatisme, discriminatie en onverdraagzaamheid en reageren daar passend en tijdig op

Leren leren

- 6 de leerlingen kunnen de verwerkte informatie functioneel toepassen in verschillende situaties
- 18 de leerlingen zijn bereid een onbevooroordeelde, roldoorbrekende en respectvolle houding aan te nemen ten aanzien van studieloopbanen en beroepen
- 20 de leerlingen kunnen omgevingsinvloeden op het keuzegedrag onderkennen en er zich tegenover positioneren

ACTIVITEIT

- bekijken van een aantal werkaanbiedingen en opsporen van discriminaties;
- lezen van een tekst.

DUUR

minimum 1 lesuur, maximum 3 lesuren

DIDACTISCH MATERIAAL

- werkaanbiedingen uit kranten;
- tekst 'Juridische wenken: verboden selectiegronden' op <www.vacature.com>;
- tekst 'Geachte lezers / lezers en lezeressen / lezenden' (Agnes Verbiest) uit: *TaalActief* 2/6 (dec. 2001) (zie bijlage);
- flap, schaar, plakband.

DIDACTISCHE WERKVORMEN

- sorteren van vacatures;
- individueel lezen van teksten;
- groepswork (zorg, indien mogelijk, voor gemengde groepen);
- klasgesprek.

VERLOOP VAN DE ACTIVITEITEN

- sorteren van werkaanbiedingen volgens opgegeven criteria (zie werkbladen leerlingen);
- bekijken van een aantal vacatures en indelen naar een meer mannelijke en een meer vrouwelijke omschrijving;
- lezen tekst 'Juridische wenken: verboden selectiegronden';
- markeren van aandachtspunten voor het opmaken van werkaanbiedingen;
- nakijken van werkaanbiedingen op discriminatie aan de hand van de wettekst;
- sorteren op flappen van de werkaanbiedingen;
- lezen van tekst over functiebenamingen;
- beantwoorden van vragen over die tekst;
- toepassen van de stelling van de auteur op een aantal werkaanbiedingen in kranten;
- video 'Waar w 8 je op?' bekijken (in lespakket 'Anders kiezen');
- gesprek: spreken deze beroepen je aan?

TIP

Laat leerlingen ook kijken naar werkaanbiedingen op het internet: VDAB, Wiscomputer,...
Laat de wet op gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij toegang tot de arbeidsmarkt

opzoeken op het internet. Mogelijke uitbreiding: zoeken naar het verband tussen de wet en de tekst.

Gender en werkaanbiedingen

- 1 Bekijk de werkaanbiedingen.
Voor welke functie wordt een mannelijke vorm gebruikt, voor welke een vrouwelijke vorm of een neutrale vorm?

MANNELIJK	NEUTRAAL	VROUWELIJK
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

- 2 Kun je een verband leggen tussen het gebruik van de mannelijke en vrouwelijke vorm en de beroepssector?

.....

.....

.....

- 3 Volgens de wet mogen vacatures niet discriminerend zijn voor mannen en vrouwen. We toetsen dit even aan de verzamelde vacatures.

Lees het document: 'Juridische wenken: verboden selectiegronden'.

Markeer waaraan advertenties moeten voldoen om in orde te zijn met de wet op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces.

Ga in groepen samen zitten.

Bekijk de werkaanbiedingen en ga na of ze aan die voorwaarden voldoen.

Maak een flap waarop je de werkaanbiedingen kleeft die in orde zijn met de wet (= OK) en een andere flap met de werkaanbiedingen die niet overeenstemmen met de wet (niet OK).

- 4 Breng met je groep de nodige wijzigingen aan zodat de werkaanbiedingen wel in orde zijn met de wet.

- 5 Lees de tekst : 'Geachte lezers / lezers en lezeressen / lezenden' en beantwoord volgende vragen.

5.1 Noteer in je eigen woorden wat een functiebenaming is.

.....

.....

.....

5.2 Wat geeft de auteur van de tekst aan als vuistregel?

.....

.....

.....

5.3 Wanneer maak je hierop een uitzondering?

.....

.....

.....

5.4 Hoe komt het dat we woorden zoals *lerares*, *dichteres*, *barones* gewoon vinden maar *burgemeesteres*, *hooglerares* niet?

.....

.....

.....

5.5 Wat kan het gevolg zijn als men consequent naar concrete vrouwelijke directeuren verwijst met *directrice*?

.....

.....

.....

5.6 Ga je akkoord met deze stelling van de auteur?

.....

.....

.....

5.7 Wat kan het voordeel zijn van het gebruik van seksneutrale termen zoals *directeur* en *psycholoog*?

.....

.....

.....

- 6 Verander de functienamen uit opdracht 1 die niet overeenkomen met het voorstel van de auteur van het artikel.

FUNCTIEBENAMING UIT VACATURES	AANGEPASTE FUNCTIEBENAMING
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

- 7 Zou jij of je vriend(in) solliciteren voor een functie zoals beschreven in de tekst hieronder? Waarom of waarom niet ?

.....
 .....
 .....

HOME AVONDRUST

Rust- en verzorgingstehuis wenst aan te werven

Verpleegster (m/v)

- Dagdienst of nachtdienst
- Diensthoofd of bejaardenhelpster
- Moderne en aangepaste structuren
  - Aangename werksfeer
  - Goed uurrooster
  - Extralegale voordelen

Schrijf naar F. Van Maerlantlaan 40 te 1080 Brussel of bel (02)464 16 10

- 8 Kun je de stelling van de auteur in overeenstemming brengen met de wetgeving of klopt de stelling van de auteur met de wetgeving?

.....
 .....
 .....

Katrien De Vlaemynck
 Dienst Beroepsopleiding (DBO)
 Departement Onderwijs, Koningsstraat 93, 1000 Brussel
 katrien.devlaemynck@ond.vlaanderen.be